

Ο ΣΑΤΕ ΚΑΙ Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Αποκλειστική Συνέντευξη του Προέδρου του Συνδέσμου Ανωνύμων Τεχνικών Εταιριών (ΣΑΤΕ) κ. Γεωργίου Βλάχου στον κ. Β. Η. Σελλούντο

Β.Σ.: Ας ξεκινήσουμε από τα εύκολα. Μέθη του ΣΑΤΕ:

Γ. Βλάχος: Όλες οι τεχνικές εταιρίες (ΑΕ, ΕΠΕ, ΟΕ και ΕΕ) οι οποίες είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (ΜΕΕΠ) του τέως υπουργείου ΠΕ.ΧΩ. Δ.Ε. και νυν Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Σε αριθμό περί τις 900, οι οποίες γεωγραφικά κατανέμονται σε όλη τη χώρα.

Β.Σ.: Διαχρονικά, η συνέπεια της οικονομικής κρίσης τα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα ο κατασκευαστικός κλάδος;

Γ. Βλάχος: Η κρίση στον κατασκευαστικό τομέα, δεν είναι συνέπεια της διεθνούς κρίσης στον χρηματοπιστωτικό τομέα. Άλλωστε και τα προβλήματα της ελληνικής οικονομίας, όπως έχει καταστεί φανερό, ελάχιστη σχέση έχουν με τη διεθνή κρίση. Οφειλεται, όπως κατ' επανάληψη έχουμε τονίσει ως ΣΑΤΕ, κυρίως, σε ενδογενείς παθογένειες της ελληνικής οικονομίας και ταυτόχρονα εγγενείς αδυναμίες του θεσμικού πλαισίου παραγωγής δημοσίων και ιδιωτικών έργων, οι οποίες, μάλιστα, αυξάνονται και οξύνονται στις ιδιαίτερα ανταγωνιστικές συνθήκες τις οποίες διαμορφώνει η έλλειψη αντικεφένου των τεχνικών εργοληπτικών εταιριών. Η κατάσταση έχει επιδεινωθεί από τις κυβερνητικές επιλογές των τελευταίων ετών, αλλά και από την έλλειψη ουσιαστικού διαλόγου του αρμόδιου υπουργείου με τους φορείς των εργοληπτών, όπως ο ΣΑΤΕ. Μέσα απ' αυτά τα δεδομένα ο κλάδος έχει οδηγηθεί στα χειρότερα επίπεδα εδώ και 12ετία.

Β.Σ.: Η απλαγή κυβερνηστικής, δηλαδή, σπουδαστού και απλαγή πορείας για τους κατασκευαστές;

Γ. Βλάχος: Μέλλει να αποδειχτεί. Ωστόσο, οφείλω να πω – και σ' αυτό εκφράζω και την άποψη όλων των άλλων μελών του προεδρείου του ΣΑΤΕ - το αρνητικό κλίμα, τουλάχιστον σε ότι αφορά τις σχέσεις του κλάδου με το αρμόδιο υπουργείο, δείχνει να είναι

παρελθόν. Η νέα πολιτική ηγεσία ήδη συνάντησε τους εκπροσώπους όλων των εργοληπτικών οργανώσεων με τις οποίες συζήτησε

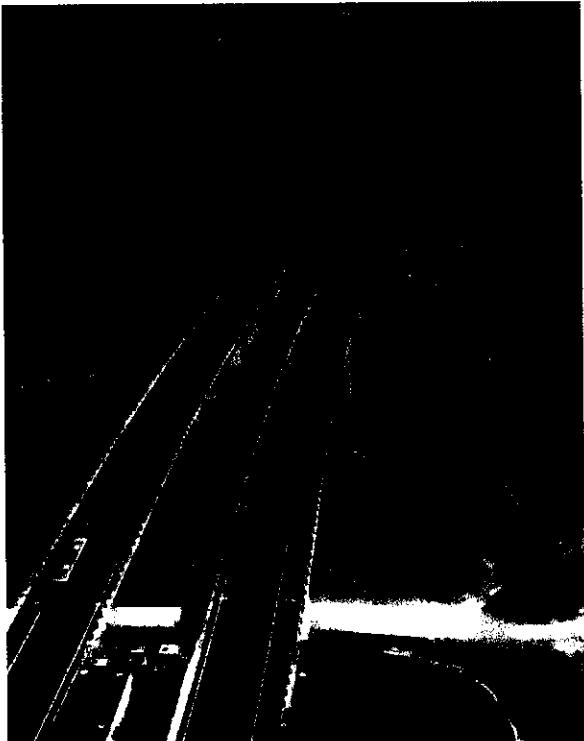
κούσουμε εμείς εκείνους και προπαντός να δούμε τα έργα τους.

Β.Σ.: Προβλήματα, ποιπόν, ποιπόν προβλήματα, στα δημόσια ή και τα ιδιωτικά έργα;

Γ. Βλάχος: Αμφότεροι οι τομείς βιώνουν μια εξαιρετικά δύσκολη περίοδο. Θυμίζω ότι σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του ελληνικού κράτους, ο μέσος ρυθμός ανάπτυξης τη δεκαετία 1997-2007 διατηρήθηκε σε επίπεδα άνω του 4,1% και ήταν σταθερά σε υψηλότερος στην Ευρώπη.

Κι αυτό γιατί, σχεδόν καθ' όλο αυτό το χρονικό διάστημα, το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, στο οποίο κυριαρχούσαν τα έργα υποδομών – της κεντρικής διοίκησης και της αυτοδιοίκησης – διατηρήθηκε σε μέσο όρο 5,5% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος (ειδικά την περίοδο από το 1997 έως το 2004 ανά έτος κινήθηκε μεταξύ 4,9 και 6%).

Από το 2002 και μετά, η συνολική κατασκευαστική δραστηριότητα στην Ελλάδα – δηλαδή στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα πάντα – με βάση τον δείκτη παραγωγής στις κατασκευές που καταρτίζει η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλά-

όλα τα προβλήματα σε κλίμα ειλικρίνειας και διάθεσης αντιμετώπισής τους. Κατά βάση άκουσε εμάς. Στο εξής περιμένουμε να α-

Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Ανωνύμων Τεχνικών Εταιριών (ΣΑΤΕ), κ. Γεώργιος Βλάχος, γεννήθηκε το 1959 στην Αθήνα. Επέλεγχε την πλατφόρμα του Ηλεκτρονικού Καταστημάτος της ΕΛΠΕ στην περίοδο 1982-1988. Γνωρίστηκε με την Ελληνοργανωτική Ένωση Τεχνικών Επαγγελμάτων (ΕΤΕ) το 1989, στην οποία διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων από το 1991 έως το 1994. Έτσι κατέτασε την θέση του Προέδρου της ΕΤΕ το 1994-1995. Στην περίοδο 1995-1996 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 1996-1997 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 1997-1998 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 1998-1999 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 1999-2000 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2000-2001 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2001-2002 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2002-2003 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2003-2004 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2004-2005 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2005-2006 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2006-2007 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2007-2008 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2008-2009 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2009-2010 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2010-2011 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2011-2012 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2012-2013 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2013-2014 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2014-2015 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2015-2016 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2016-2017 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2017-2018 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2018-2019 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2019-2020 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2020-2021 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2021-2022 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2022-2023 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2023-2024 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2024-2025 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2025-2026 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2026-2027 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2027-2028 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2028-2029 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2029-2030 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2030-2031 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2031-2032 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2032-2033 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2033-2034 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2034-2035 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2035-2036 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2036-2037 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2037-2038 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2038-2039 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2039-2040 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2040-2041 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2041-2042 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2042-2043 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2043-2044 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2044-2045 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2045-2046 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2046-2047 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2047-2048 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2048-2049 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2049-2050 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2050-2051 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2051-2052 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2052-2053 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2053-2054 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2054-2055 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2055-2056 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2056-2057 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2057-2058 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2058-2059 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2059-2060 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2060-2061 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2061-2062 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2062-2063 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2063-2064 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2064-2065 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2065-2066 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2066-2067 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2067-2068 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2068-2069 διετέλεσε υπουργός Επικεφαλής της Επιτροπής Εργοληπτικών Επαγγελμάτων της ΕΤΕ. Στην περίοδο 2069-2070 διετέλεσε

Ο ΣΑΤΕ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗΣ: ΤΑΧΥ ΤΕΧΝΙΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΣ

ρες, εμφανίζεται, ωστόσο, σταθερά μειωμένη σε σχέση με το 2000. Γεγονός που συμπίπτει με τη σταδιακή συρρίκνωση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, το οποίο, ειδικότερα από το 2005 ως και το 2008, εμφάνισε μια καθίζηση στο 3,8-3,9% του Αιαθάριστου Εθνικού Προϊόντος.

Επιλογή γη οποία δεν υποδηλώνει, βεβαίως, σε καμιά περίπτωση, ότι η Ελλάδα υμπλήρωσε τον κύκλο των αναγκαίων υποστοιχιών της. Κάθε άλλο. Οι ανάγκες, σε μεγάλα και μικρά έργα υποδομής, σε έργα στέγασης πολιτών και υπηρεσιών, παραμένουν αιώνιμη πολύ μεγάλες και σε μεγάλο βαθμό στείγουσες, αφού απ' την κάλυψή τους ή όχι εξαρτάται η ανάπτυξη της χώρας - οικονομική και κοινωνική.

Επιβεβαιώνει ότι από το 2002 και μετά, η κατασκευαστική δραστηριότητα συνολικά, βρέθηκε ουσιαστικά σε δεύτερη μοίρα, ως προς τις επιλογές της πολιτικής ηγεσίας, με λάχιστες εξαιρέσεις, όπως των πολύ μεγάλων έργων που μονοπάλησαν το ενδιαφέρον της προηγούμενης πολιτικής ηγεσίας του υπουργείου και τις διατιθέμενες πιστώσεις.

Αυτή η εξέλιξη, κατά βάση, διαμόρφωσε συνθήκες κρίσης, πριν την εμφάνιση της χρηματοοικονομικής κρίσης που ξέσπασε από το φθινόπωρο του 2008, η οποία - αν κάποιοι επιμένουν ότι έχει σχέση - απλώς, επιδείνωσε την ήδη άσχημη κατάσταση.

Προς επιβεβαίωση θυμίζω ότι από το Α' εξάμηνο του 2008, η κρίση στον κλάδο εμφανίστηκε με την εντυπωσιακή μείωση, σε σχέση με τα αμέσως προηγούμενα χρόνια, του αριθμού δημοπρατημένων έργων, προϋπολογισμού άνω των 2 εκατ. ευρώ, αλλά και τις καθυστερήσεις στις πληρωμές πιστοποιήσεων. Η μικρή αύξηση του αριθμού των δημοπρατημένων έργων, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2009, σε σχέση με το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2008, η οποία καταγράφεται στα στοιχεία που συγκεντρώνει ο ΣΑΤΕ, δεν θα πρέπει να εκληφθεί ως θετική εξέλιξη, αφενός γιατί είναι βέβαιο ότι "προεξοφλήθηκαν" δημοπρατήσεις και των επόμενων μηνών (σ.σ. είναι χαρακτηριστικό ότι το τελευταίο διάστημα έχει δραστικά περιοριστεί ο αριθμός των δημοπρατούμενων έργων), αλλά και γιατί ο αριθμός τους παραμένει εντυπωσιακά μειωμένος σε σχέση με το αντίστοιχο εξάμηνο κατά την τριετία 2005-2007. Και επιπροσθέτως γιατί το Πρόγραμ-

μα Δημοσίων Επενδύσεων (βάση προϋπολογισμού, επισημαίνω) έχει υποστεί περαιτέρω συρρίκνωση, περιοριζόμενο στο 3,4% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος.

Καθρέφτης της κρίσης που βιώνει ο κατασκευαστικός κλάδος είναι, ασφαλώς, οι ισολογισμοί των εταιρειών για το 2008 και σ' αυτούς εμφανίζεται εντυπωσιακή αύξηση των υποχρεώσεων έναντι του 2007 (κατά 148,6% οι μεσομακροπρόθεσμες) και των ζημιών, οι οποίες οδήγησαν σε πτώχευση αρκετές εταιρίες.

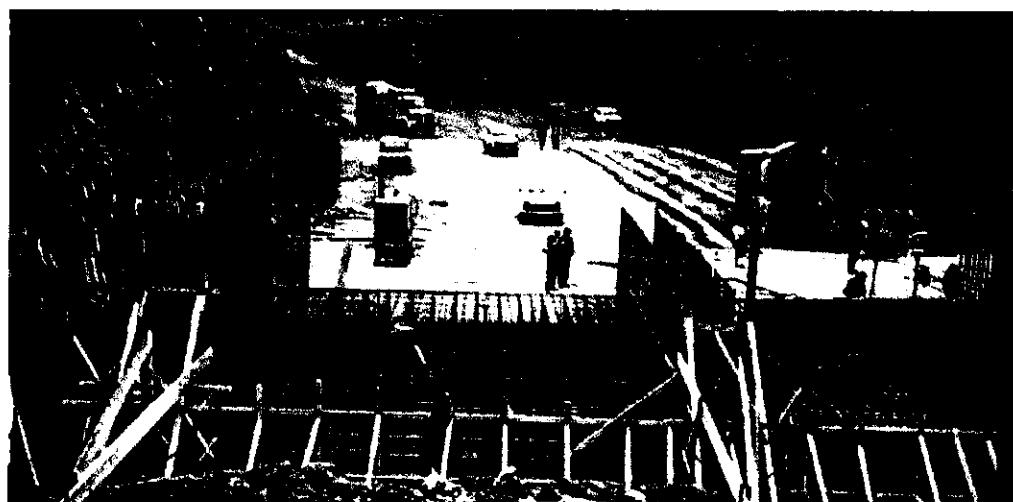
Αποτυπώνεται και στην απασχόληση, η οποία από το 8,8% το Α' τρίμηνο του 2008 μειώθηκε στο 8,2% του συνόλου των απασχολουμένων το Α' τρίμηνο του 2009 (σ.σ. απώλεια 32.000 θέσεων εργασίας από τις αρχές του 2008, εκ των οποίων οι 19.000 το Α' τρίμηνο του 2009).

τη χώρα, ιδιαίτερα στην περιοχή της Αττικής.

Ανασταλτικά ως προς τη ζήτηση, αναμφισβήτητα, λειτούργησε η πολύμηνη συζήτηση-εκκρεμότητα αναφορικά με τους ημετριθρίους χώρους, η οποία θα συνεχιστεί για ακόμη ένα εξάμηνο, μετά την απόφαση αναστολής των "μέτρων Σουφλιά".

Β.Σ.: Η γενικότερη οικονομική κατάσταση της χώρας δείχνει ότι είναι χειρότερη απ' αυτή που περήγαν προεκπλογικώς. Με αυτό το δεδομένο βλέπετε "φως στο τούνελ";

Γ. Βλάχος: Πράγματι, τα οικονομικά δεδομένα δεν αφήνουν πολλά περιθώρια αισιοδοξίας, ειδικά στον τομέα των κατασκευών. Να επισημάνω και τη δήλωση που φέρεται να έκανε στο υπουργικό συμβούλιο ο υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων κ. Δημήτρης Ρέππας, ότι έχει συμβο-

Ως προς τα ιδιωτικά έργα, σύμφωνα με τις ανακοινώσεις της ΕΣΥΕ, κατά το Α' τετράμηνο του 2009 καταγράφηκε μείωση κατά 13,5% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, κατά 22,3% στην επιφάνεια και κατά 22,8% στον όγκο - σε ιδιωτική και δημόσια οικοδόμηση - σε σύγκριση με το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2008.

Η δραστική περικοπή των τραπεζικών δανείων και ταυτόχρονα η σημαντική αύξηση του κόστους του δανεισμού των ελληνικών νοικοκυριών, η αβεβαιότητα για το μέλλον του οικογενειακού προϋπολογισμού καθώς και οι πρόσθετες σημαντικές φορολογικές επιβαρύνσεις, ήταν οι βασικές αιτίες της εντυπωσιακής μείωσης της ζήτησης για νέες κατοικίες, με συνέπεια να έχει αυξηθεί ο αριθμός των προς πώληση κατοικιών σε όλη

λαιοποιηθεί σχεδόν το σύνολο των πιστώσεων που προβλέπονται από συγχρηματοδοτούμενα έργα ως το 2013. Οι αποφάσεις της προηγούμενης πολιτικής ηγεσίας του υπουργείου, με άλλα λόγια, "διαφεντεύουν" το παρόν και το μέλλον των δημόσιων κατασκευών στη χώρα.

Παρ' όλα αυτά, από το προσχέδιο Προϋπολογισμού για το 2010, προκύπτει μια ελαφρά διαφοροποίηση στον τρόπο αντιμετώπισης των κατασκευών, ιδίως σε ότι αφορά το εθνικό σκέλος του ΠΔΕ και ιδίως τα μεσαία και μικρά έργα. Ενδεικτικά αναφέρω την αύξηση των δαπανών για συγκοινωνιακά έργα, η οποία στο σύνολό της αναφέρεται στο εθνικό σκέλος, που είναι μικρά και μεσαία έργα. Την έστω αύξηση του εθνικού σκέλους για τον οικισμό και το περιβάλλον, τα εγγειο-

Ο ΣΑΤΕ ΚΑΙ Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

βελτιωτικά έργα, την ενέργεια, τον πολιτισμό, την ύδρευση και αποχέτευση.

Δεν ανατρέπουν άρδην την κατάσταση, αλλά δείχνουν μια τάση, εκφράζουν μια διάθεση από πλευράς κυβέρνησης και αυτή δεν μπορεί παρά να κριθεί θετικά σ' αυτή τη φάση.

Β.Σ.: Οι διαθέσιμες πιστώσεις είναι ασφαλώς το καίριο πρόβλημα του κατασκευαστικού κλάδου, αλλά όχι το μόνο. Από τις ανακοινώσεις σας προκύπτει ότι δίνετε έμφαση στο θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των δημόσιων και ιδιωτικών έργων. Τι πρέπει να αποκάξει;

Γ. Βλάχος: Δυστυχώς πολλά. Θα έλεγα πάρα πολλά, αφού τα προβλήματα αφέθηκαν τα προηγούμενα χρόνια να σωρευτούν και διογκωθούν. Δεν αισθανόμαστε καλά που πήγαμε στην πρώτη συνάντηση με τη νέα ηγεσία του αρμόδιου υπουργείου έχοντας ανά χείρας ένα εκτενές υπόμνημα αιτημάτων. Άλλα γι' αυτό δεν φταίμε εμείς. Άλλωστε, το ίδιο υπόμνημα είχαμε καταθέσει στα κόμματα πριν τις εκλογές και το ίδιο, πάνωκάτω, είχαμε υποβάλλει στην ηγεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ πριν από ένα και δυο χρόνια. Τα αφήνεις, αλλά δεν σε αφήνουν τα προβλήματα.

Μεταξύ αυτών, οι αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο ανάθεσης των δημόσιων έργων είναι ασφαλώς το μεγάλο ζητούμενο και, θα έλεγα, αδήριτη ανάγκη. Το σημερινό σύστημα έχει αποδείξει τα προβλήματά του, όχι μόνο για τον κλάδο των κατασκευαστικών επιχει-

ρήσεων, αλλά γι' αυτά καθ' αυτά τα έργα και τελικά για το δημόσιο συμφέρον.

Ζητάμε, λοιπόν, την επανεξέταση του συστήματος ανάθεσης έργων που βασίζεται στην μειοδοσία ως αποκλειστικού κριτήριου. Οι προϋποθέσεις αξιόπιστων μελετών, σωστής και στελεχωμένης επίβλεψης, που αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για τη λειτουργία της μειοδοσίας, δεν έχουν ακόμη διασφαλιστεί. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με την οικονομική ασφυξία των επιχειρήσεων (μη πληρωμές, οικονομική κρίση, τραπεζικό σύστημα) οδηγεί σε πολύ υψηλές – παράλογες εκπτώσεις με καταστροφικές συνέπειες, τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για τα ίδια τα έργα.

Άλλα δεν περιορίζόμαστε σ' αυτό. Μια σειρά ζητήματα έχουμε θέσει στο "τραπέζι" των συζητήσεων, από την αντιμετώπιση των οποίων περιμένουμε μια συνολική και ουσιαστική αλλαγή στον τομέα των κατασκευών στη χώρα μας. Όσο πιο κωδικοποιημένα αναφέρω:

Την άμεση καθιέρωση του Δελτίου Ταυτότητας Έργων: Τα βασικά στοιχεία του θα αναρτώνται υποχρεωτικά στο Διαδίκτυο πριν την υπογραφή: i) της Αρχικής Σύμβασης Έργων, ii) της Συμπληρωματικής Σύμβασης Έργων και iii) της Παραλαβής Έργων. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι η δημοσιότητα των στοιχείων ανάθεσης έργων είναι από ανεπαρκής, έως ανύπαρκτη σε πολλές περιπτώσεις - καταστρατηγώντας τόσο την ευρωπαϊκή όσο και την ελληνική νομοθεσία - με συνέπεια να δημιουργείται (δίκαια ή άδικα) η αίσθηση ότι στα πολύ μεγάλα έργα ακολουθείται κατά συρροή η πρακτική των απευθείας αναθέσεων και συμπληρωματικών συμβάσεων, ενώ, αντίθετα, η αυστηρότητα και η διαφάνεια εξαντλείται στο χώρο των μικρών έργων.

Τον εκσυγχρονισμό - απλοποίηση - μηχανοργάνωση και διαφάνεια του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (ΜΕΕΠ). Η πρόταση αποσκοπεί στην δίκαιη και αντικειμενική κατάταξη των επιχειρήσεων, ενώ εκτιμάται ότι θα βοηθήσει τα μέγιστα σε έκτακτες περιπτώσεις διαχείρισης κρίσεων, αφού ανά πάσα στιγμή θα είναι εφικτή η επιλογή κατάλληλων εργοληπτικών εταιρειών κατά περίπτωση (π.χ. εξειδίκευση εργασιών και ανεκτέλεστο υπόλοιπο ανά κατηγορία εργασιών κ.ο.κ.).

Την άμεση θεσμοθέτηση του Π.Δ. για το Μητρώο Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων (ΜΗ.Κ.Ι.Ε.). Θα πρέπει και τα ιδιωτικά έργα να έχουν τους αντίστοιχους κανόνες με τα δημόσια, ώστε να διασφαλίζονται οι πολίτες.

Την άμεση εξόφληση των οφειλομένων χρημάτων από το Δημόσιο προς τις Εργοληπτικές Επιχειρήσεις. Μάλιστα, ο ΣΑΤΕ προτείνει σε περίπτωση αδυναμίας εξόφλησης να εξετασθεί - για όσους τουλάχιστον το επιθυμούν - η δυνατότητα εξόφλησης με ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου (υπενθυμίζεται ότι πολύ πρόσφατα το Ελληνικό Δημόσιο αποφάσισε να πράξει αναλόγως για την αντιμετώπιση των χρεών του προς το ΙΚΑ). Παράλληλα να υπάρξει πιλήρης δημοσιότητα για την ροή των κονδυλών σε εκτελούμενα έργα ούτως ώστε να περιορισθούν οι δυνατότητες αδιαφανών παρεμβάσεων.

Την υιοθέτηση συστήματος αναλυτικής τιμολόγησης των εργάσιων σύμφωνα με το ευρωπαϊκά πρότυπα και τις πάγιες προτάσεις μας. Η πρόταση του ΣΑΤΕ, μάλιστα, έχει την καθολική αποδοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων στο σύστημα παραγωγής τεχνών έργων.

Την απλοποίηση - κωδικοποίηση της νομοθεσίας. Απαιτείται ουσιαστική απλοπίση της νομοθεσίας ώστε να αποφεύγονται οι μεγάλες καθυστερήσεις στην - ένταξη - δημοπράτηση - ανάθεση και εκτέλεση

Ο ΧΑΝΣ ΚΑΙ Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

των έργων, καθώς, επίσης, και των ενστάσεων λόγω της πολυνομίας και των διατάξεων που επιδέχονται διαφορετικές ερμηνείες.

Την παγιοποίηση του Π.Δ.Ε., ως ποσοστό του ΑΕΠ, τουλάχιστον στο 6% ετησίως, πέραν των δεσμευμένων ετήσιων δαπανών για τις εν ισχύ εκάστοτε ΣΔΙΤ. Δέσμευση ότι το 75% τουλάχιστον του Π.Δ.Ε. θα προορίζεται σε τεχνικά έργα υποδομής.

Την άμεση ένταξη των τεχνικών εταιρειών στον αναπτυξιακό νόμο και τη λήψη μέτρων για τη χρηματοδοτική ανακούφιση των επιχειρήσεων.

Την αύξηση του πλήθους των δημοπρατούμενων έργων, ειδικά των μικρών και μεσαίων στην Περιφέρεια, κατά τα πρότυπα των μέτρων αντιμετώπισης της οικονομικής κρίσης που έλαβαν οι περισσότερες ανεπιγενένες χώρες.

Β.Σ.: Διαπιστώνω ότι τον τελευταίο καιρό επιμένετε στη διαφάνεια στην αναθεση των δημόσιων έργων. Αρκεί η δημοσιοποίηση στο διαδίκτυο των αναθέσεων για να αντιμετωπιστούν τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κλαδός;

Γ. Βλάχος: Αναμφισβήτητα όχι. Ωστόσο, αυτό θα αποτρέψει πολλά αρνητικά φαινόμενα του παρελθόντος. Θα απαλλάξει και την πολιτική ηγεσία, αλλά και τον κλάδο από τις "σκιές", θα αποτρέψει την εκτροπή των συζητήσεων σε ατραπούς που κανέναν δεν συμφέρουν, προπαντός την Κοινή Γνωμή. Βεβαίως, προϋπόθεση της δημοσιοποίησης είναι να υπάρχουν προκηρύξεις έργων και διασφαλισμένη χρηματοδότηση.

Φ.Σ.: Μήποτε για διατηρήσεις της ψηλής ζήσης των ιρανών και αιγαίνων στην Ελλάδα στην οποία απίστων εργοληπτικών οργανώσεων - το κράτος εμφανίζεται να χρωστά στις κατασκευαστικές εταιρίες και επί σειρά ετών τεράστια ποσά. Ποια είναι, τελικά, τα χρέα του δημοσίου;

Γ. Βλάχος: Ως προς το ύψος των χρεών "ουκ εστί" ακριβές ποσό. Το δημόσιο δεν είναι μόνο τα υπουργεία, αλλά μια "λερναία ύδρα". Εκτίμηση μόνο μπορεί να γίνει και αυτή ανεβάζει τα χρέα του κράτους σε ποσό άνω των δυο δισεκατομμυρίων ευρώ. Με άλλα λόγια, θα υπερκάλυπταν τις ζημιές όλων των κατασκευαστικών επιχειρήσεων, θα τις διατηρούσαν ζωντανές, θα εξακολου-

θούσαν να απασχολούν τους εργαζόμενους που σήμερα απομακρύνουν.

Β.Σ.: Ας περάσουμε από τα "εν δημω", στα "εν οικώ". Πως διαμορφώνονται οι σχέσεις μεταξύ των εργοληπτικών οργανώσεων, δεδομένου ότι συνεχίζεται ο διάλογος για την ενοποίηση, αλλά και οι σχέσεις των εργοληπτικών οργανώσεων με το ΤΕΕ, ΤΣΜΕΔΕ και Τράπεζα Αττικης;

Γ. Βλάχος: Κατ' αρχήν ο διάλογος για την ενοποίηση των εργοληπτικών οργανώσεων έχει μπει σε φάση συζήτησης επί ενός ολοκληρωμένου σχεδίου καταστατικού της ενιαίας οργάνωσης. Γεγονός κάτι περισσότερο από θετικό. Ο ΣΑΤΕ και η ΠΕΔΜΗΕΔΕ το έχουν ήδη εγκρίνει. Στην ΠΕΣΕΔΕ βρισκόμαστε σε περίοδο συζήτησής και ψήφισής του από τις ανά τη χώρα πρωτοβάθμιες οργανώσεις, πριν την τελική συζήτηση στο Πανελλαδικό Συνέδριο του Νοεμβρίου. Ο ΣΤΕΑΤ δεν έχει εκφράσει αντιρρήσεις στο σχέδιο, αλλά, όπως έχει δηλώσει, περιμένει τη

ρο για τα δημόσια έργα, έχουμε διαμορφώσει από κοινού θέσεις και γενικώς βρισκόμαστε σε μια περίοδο δημιουργική. Το ΤΕΕ είναι ο επιστημονικός φορέας που χρειάζεται οι εργοληπτικές επιχειρήσεις, αλλά και αντιστρόφως.

Ως προς το ΤΣΜΕΔΕ, οφείλω να τονίσου ότι ο εργοληπτικός κόσμος αντιτάχθηκε στην ενοποίησή του με άλλα ταμεία, όχι α πλώς γιατί διακυβεύονται τα στενά συμφέροντά μας ως ασφαλισμένων, αλλά, κυρίως γιατί το ΤΣΜΕΔΕ είναι ένα ιδιότυπο από τη ίδρυσή του ταμείο, δημιουργήθηκε, συντηρήθηκε, μεγεθύνθηκε, κατά βάση, από τις εισφορές των εργοληπτών, ήταν το υγιέστερο από οικονομικής άποψης ταμείο, ενώ παράλληλα λειτουργούσε πάντα ως υποστηρικτικό της δουλειάς των εργοληπτών, ιδίως των μικρών και μεσαίων εργοληπτών, με την έκδοση εγγυητικών επιστολών. Θεωρούμε ότι δεν καταργείς κάτι καλό για να προσφύγεις σε ένα αμφίβολο μέλλον.

συμφωνία των υπολοίπων οργανώσεων, πριν την τελική τοποθέτηση. Όσο για την ΠΕΔΜΗΕΔΕ, αν και συντάσσεται με το στόχο της ενοποίησης, διατυπώνει πολλούς προβληματισμούς – θετικό αυτό κατά την άποψή μας – αλλά πιστεύω ότι θα πάρουν και αυτοί ένα τέλος σύντομα.

Σε ότι αφορά τις σχέσεις με το ΤΕΕ, θα πρέπει να επισημάνω ότι μετά από πάρα πολλά χρόνια κατά τα οποία δεν υπήρχαν καν σχέσεις, τα τρία τελευταία χρόνια όχι μόνο συζητάμε, αλλά έχουμε συνδιοργανώσει σημαντικές εκδηλώσεις (όπως το διήμε-

έμαστε αποφασισμένοι να μην επιτρέψουμε την όποια εκτροπή στο μέλλον. Μετέχουμε, ως ΣΑΤΕ, στη διοίκηση, παρακολουθούμε στενά την εξέλιξη και λειτουργία το ταμείου, παρεμβαίνουμε δημιουργικά.

Ως προς την Τράπεζα Αττικής, μάλλον θ δηλώσω απογοητευμένος. Την έχουμε... πληρώσει ακριβά ως σήμερα όλοι οι μηχανικοί και οι εργολήπτες, αλλά δεν έχει στριψεί όσο θα έπρεπε το ενδιαφέρον της προ τους "αμοδότες" της, παρά τα περί αντιθέτου διαφημιζόμενα απ' την διοίκησή της.